

104. Jäger - Division

Abt. Ia/Nr. 147/45 geh.

Kdr.	Adj.	O.O.	Vel.	V.O.	Ib
Art. Rgt. 654					IV
Eingang: 29 JAN. 1945					a
B. B. Nr. 147/45					c
					d
Ia	Ib	Ic	IIa	IIb	III Ia/N

I. (Geb.) / Art. Rgt. 654	
Anlagen:	Az:
Empfangen am: 29. 1. 45.	
Bearbeiter: Ia. 147/45	

Abschlußbericht "Lawine"

Nach Durchführung des Auftrages zur Zerschlagung im Raum Travnik versammelter Feindkräfte und der Inbesitznahme des Feindstützpunktes Travnik kann festgestellt werden:

- a) Das vor Beginn des Unternehmens bekannte Feindbild hat sich im wesentlichen bestätigt. Das V. Korps mit der 4. Division hat sich als ein Verband erwiesen, der regulären russischen Truppen nahe kommt.

Insbesondere zeigte die Führung beachtliches Können, das sich vor allem in Wendigkeit und Ausdauer ausdrückte. Die Flankenunempfindlichkeit war bemerkenswert und der Widerstand teilweise so hartnäckig, daß einzelne Stützpunkte im Nahkampf herausgebrochen werden mußten.

Der zahlenmäßig weit überlegene Gegner, bei fechtender Truppe etwa im Verhältnis 1:12, ist durch eigenes Unternehmen stark angeschlagen und weit zersprengt worden.

Seine Verluste (s. unten) sind sicher erheblich höher als gemeldet werden kann, da die zahlreichen Verstecke des durchschnittenen Geländes viele Möglichkeiten bieten, Tote und Verwundete zu verbergen. Es liegen außerdem zuverlässige Anzeichen und Einwohnermeldungen dafür vor, daß der Gegner einen Großteil seiner Waffen und seiner Geräte auf diese Art und Weise in Sicherheit gebracht hat. Ebenso sind viele Waffen im Schnee weggeworfen worden, die nicht geborgen werden konnten.

Andererseits muß damit gerechnet werden, daß dem Feind auf Grund seiner zahlenmäßigen Überlegenheit immer noch genügend Kräfte zur Verfügung stehen, um in absehbarer Zeit wieder zu Gegenschlägen auszuholen, vor allem dann, wenn er das Abziehen der kampfkraftigen Teile der Div. in Erfahrung bringt.

Die der Division gegenüberliegenden Feindkräfte können auf Grund aller bisher gemachten Erfahrungen als Elitetruppen Titos angesprochen werden.

b) Durchführung des Unternehmens und Haltung eigener Truppe

Die Durchführung des Unternehmens erfolgte im wesentlichen planmäßig.

Die klimatischen Bedingungen sind der Grund, der eine Vernichtung des Gegners ausschloß.

Die Geländeschwierigkeiten -stark durchschnitten, Höhenunterschiede von 500 bis 1000 m, vor allem aber im Hinblick auf die Schneelage- waren so unbeschreiblich hoch, daß Führer und Truppe ihre Überwindung gegen einen Feind, der gewillt war, seinen Raum unter allen Umständen zu halten, kaum für möglich hielten.

Wenn die Truppe die Schwierigkeiten trotzdem, und dazu noch in beachtlicher Schnelligkeit, überwand und stärksten Feindwiderstand (s. Feindbeurteilung) brach, so ist diese Leistung um so höher zu bewerten.

Daß die Truppe in ihrem Angriffsschwung den Bila-Bach durchquerte (7 m breit, 1 m tief), ohne Rücksicht auf die Gefahr von Erfrierungen, sei am Rande bemerkt, spricht aber von der Haltung der Männer.

Die beim Unternehmen "Lawine" eingesetzten Teile der 104. Jäg. Div., unterstützt durch die Gruppe Eberlein, haben sich voll bewährt. Führer und Truppe haben ihre Einsatzbereitschaft durch zähen Willen und Härte gegen sich selbst bewiesen und so unmöglich Erscheinendes möglich gemacht.

Die eigenen Verluste (s. unten) stehen im Hinblick auf die Schwere der Aufgabe in einem durchaus tragbaren Verhältnis zu dem Erfolg.

- c) Feindverluste: 307 Tote (gezählt),
geschätzt mindestens weitere 600.
Nach Gefangenenernehmung und Einwohner-
aussagen und nach persönlichen Beobach-
tungen der Kampfgruppenführer dürften
die blutigen Verluste des Gegners noch
erheblich höher liegen,
Ein Vielfaches an Verwundeten.
21 Gefangene
- Beute: 1 sMG
17 lMG (z.T. vernichtet)
2 Pak (vernichtet)
48 Gewehre
Handgranaten, Sprengmittel und
Inf. Munition in größerer Menge,
zahlreiche Minen ausgebaut.
- d) Eigene Verluste: 33 Tote
134 Verwundete
87 Erfrierungen
4 Vermisste.

e) Zusammenfassung:

Die Division ist durch diesen Einsatz wiederum mit starken Teilen um die zugesagte Instandsetzung gekommen. Es wird dringendst darum gebeten, der Division diese Zeit zur Verfügung zu stellen, denn letzten Endes besitzt ein instandgesetzter Truppenteil für die Führung einen größeren Wert als ein Verband, der auf Grund ununterbrochenen Einsatzes stark mitgenommen ist. (Entlausung, Wäsche, Pferdepflege, Lederzeug, vor allem Schuhe flicken, Waffenreinigen, MC richten usw. - alles dies braucht seine Zeit, ihre richtige Durchführung hebt den Kampfwert.

In diesem Zusammenhang wird erneut auf die wiederum empfindliche zusammengeschmolzene Kampfstarke, vor allem der Jäger-Btle. hingewiesen (durchschnittlich 40 - 50 Mann pro Kpr.) Auffüllung dieser kampfschwachen Einheiten durch Soldaten wenig kampfkraftiger Verbände, wie V.Luftw.Sich.Btl., Fest.Inf.Btle., erscheint zweckmäßig und wird noch einmal angeregt.

Die ohnehin schon stark angespannte Pferdelage ist durch neue, hohe Ausfälle bedenklich geworden.

Verteiler

Bis Rgtr. und
selbst.Btle./Abt.

W. L. ...

Кд. Аб. О.О. Вет.Инт. Iб.	I
Арт.пук.654	IV
Приспјело 29.1.1945	а
Број 118/45 /тај.	ц
Ia. Iб Iц IIIa IIIб IIII Ia/H	

I /брд/Арт.пуку 654
Прилози
Приспјело дне 29.1.45.
Референт Ia 43/45.

Завршни извјештај "Лавине"

Пошто се извршио налог заузети непријатељско упориште Травник и разбити непријатељске прикупљене снаге у простору Травника, констатује се :

а/ Слика о непријатељу која се пре почетка акције у многоступе познавала, много се обистинила.

4. дивизијом V корпуса показала се као јединица, која је у многоступе ближи регуларним руским трупам.

Нарочито се истакло руководство, које је показало знање које треба уважити, а нарочити израз дало је у покретљивости и издржљивости. Си-гурање бокова је спомена вредност, а одпор деломично тако јак, да су поједина упоришта морала бити заузимања на јуриш.

Бројчано много јачи непријатељ, што је код борбених јединица износило у размјери око/један/ 1:12 било је сопственом акцијом јако начет и далеко одбачен.

Негови губитци/види доле/су сигурни много већи него што се може јавити јер многоступе скривања из-пресецања земљишта омогућавају врло добро скривање мртвих и рањених. Осим тога престоје сигурни знакови и изјаве становништва, да је непријатељ већину својих оруђа и оружја на тај начин довео у сигурност. Исто тако је и много оружја одбачено и у снегу, које се није могло скривати.

Насупрот, мора се рачунати с тиме, да непријатељ на темељу своје бројчане премање, још увек има довољно снага на расположењу, да би у скором времену опет покушао протуударе, пре свега онда када сазна за одлазак борбених делова дивизије.

Непријатељске снаге, које су насупрот дивизије, могу се означити, према досадашњим искуствима дивизије, као елитне трупе Тита.

б/ Извођење акција и држање властитих јединица.

Извођење акције уследило је главном плански.

Климатске прилике су разлог који је искључио уништење непријатеља. Теренске потешкоче-обзиром на јаку изпресецањост, висинске разлике 500 до 1000 м. а пре свега висину снега, су неописиве велике да су руководиоци и борци пре веровали у неизведивост задатка, победити тако непријатеља који жели по сваку цену одржати свој простор.

И када су јединице унаточ потешкоћама, и при том са завијајућом брзином сломили непријатеља/види процену непријатеља/мора се то признати као ремек дело.

Узгред спомиње да су јединице без обзира на опасност смрзавања дивним замахом прегазиле поток Билу/7 м.широк 1 м.дубок/што јасно говори о држању људи.

У акцији "Лавине" употребљени делови 104.лов.дивизије потпомогнути од групе Еберлајн показале су се ваљани.

Руководство и људство показали су своју борбену готовост и очајничком вољом и самопреваром понова доказали, да се на изглед немогуће учини могуће.

Сопствени губитци /види доле/ су обзиром на тешкоћу задатка, у потпуно сносљивом размеру према постигнутом задатку.

ц/ Непријатељски губитци: 307 мртвих /пребројано/

оцењено најмање даљних 600.

По исказима заробљеника и изјавама становништва и властитих опажања команданата борбених група, мора да су крвави губитци непријатеља још много већи.

Много рањених.

21 заробљен.

Плијен:

1 тешки митраљез

17 пушкомитраљеза /делом уништен/

ближи регулярним руским трупама.

Нарочито се истакло руководство, које је показало знање које треба уважити, а нарочити израз дало је у покретљивости и издржљивости.

гурање бокова је спомена вредност, а одпор деломично тако јак, да поједина упоришта морала бити заузимања на јуриш.

Бројчано много јачи непријатељ, што је код борб. ни јединица износило у размјери око/један/ 1:12 било је сопственом акцијом јако начет далеко одбачен.

Његови губитци/види доле/су сигурни много већи него што се може
видети јер многобројна скровишта из-пресецаног земљишта омогућавају
врло добро скривање мртвих и рањених. Осим тога престоје сигурни
кови и изјаве становништва, да је непријатељ већину својих оруђа и
оружја на тај начин довео у сигурност. Исто тако је и много оружја
одбачено и у снегу, које се није могло сакрити.

Насупрот, мора се рачунати с тиме, да непријатељ на темељу своје бр
чане премости, још увек има довољно снага на расположењу, да би у о
ром времену опет покушао протуударе, пре свега онда када сазна за
одказак борбених делова дивизије.

Непријатељске снаге, које су насупрот дивизије, могу се означити, п
досадашњим изкуштвима дивизије, као елитне трупе Тита.

б/ Изворене акција и државе властитих јединица

Извођење акције уследило је главном плански.

Климатске прилике су разлог који је искључио уништење непријатеља. Теренске потешкоче—обзиром на јаку изпресебаност, висинске разлике 500 до 1000 м. а пре свега висину снега, су неописиве велике да с руководиоци и борци пре веровали у неизведивост задатка, победити ко непријатеља који жели по сваку цену одржати свој простор.

И када су јединице унаточ потешкоћама, и при том са завиђајучом брзином сломили непријатеља/види прецену непријатеља/мора се то признати као ремек дело.

Нузгред спомине да су јединице без обзира на опасност смрзавања д
ним замахом прегазиле поток Билу/7 м.широк 1 м.дубок/што јасно го
ри о држању људи.

У акцији "Лавине" употребљени делови 104. лов. дивизије потписомгнут од групе Еберлајн показале су се ваљани.

Руководство и њудство показали су своју борбену готовост и очајни вољом и самопреваром понова доказали, да се на изглед немогуће учини могуће.

Сопствени губитци /види доле/ су обзиром на тешкоћу задатака, у пuno оношљивом размеру према постигнутом задатку.

ц/ Непријатељски губитци: 307 мртвих /пребројано/

оцењено најмање даљних 600.

По исказима заробљеника и изјавама ста
нишавца и властитих опажања команданата
рбених група, мора да су крвави губитци
пријатеља још много већи.

Много рањених.

21 заробљен.

1 тежки митраез

17 пушкомибралеа /делом уништен/

2 протуюклопна топа /уништени/

48 пушака

Ручне бомбе, експлозив и пешадиска муниција у већој мери многобројне мине ископ

33 мртва

134 раџена

87 сирозавања.

4 нестала.

Плијен:

Ka. La
over

gde su zali
pusti
7

д/ Сопствени губитци:

Kd.	Adj.	O.O.	Vet.	Int.	Ib.
Art. puk. 654.					IV
Prispjelo 29. I. 1945					a
Broj 118/45 /taj.					c
					d
Ia	Ib	Ic	IIa	IIb	III
Ia/N					

I /brd/ Art. puka 654.
Prilozi.....
Prispjelo dne 29. I. 45.
Referent Ia 43/45.

Završni izvještaj "Lavine".

Pošto se izvršio nalog zauzeti neprijateljsko uporište Travnik, i razbiti neprijateljske prikupljene snage u prostoru Travnika, konstatuje se:

a/ Slika o neprijatelju koja se pre početka akcije u mnogome poznavala, mnogo se obistinila.

~~V~~ korpus sa 4. divizijom pokazao se kao jedinica, koja se u mnogome bliži regularnim ruskim trupama.

Naročito se istaklo rukovodstvo, koje je pokazalo znanje koje treba uvažiti, a naročiti izraz je dalo u pokretljivosti i izdržljivosti. Osiguranje bokova je spomena vredno, a otpor delomično tako jak, da su pojedina uporišta morala biti zauzimana na juriš.

Brojčano mnogo jači neprijatelj, što je kod borbenih jedinica iznosilo u razmeri oko 1:12, bio je sopstvenom akcijom jako načet i daleko sabačen. Njegovi gubici /vidi dale/ su sigurno mnogo veći nego što se može javiti jer mnogobrojna skrovišta ispresecanog zemljišta omogućavaju vrlo dobro skrivanje mrtvih i ranjenih. Osim toga predstoje sigurni znakovi i izjave stanovništva, da je neprijatelj većinu svojih orudja i oružja na taj način doveo u sigurnost. Isto tako je mnogo oružja odbačeno u snegu, koje se nije moglo skriti.

Nasuprot, mora se računati stime, da neprijatelj na temelju svoje brojčane premoći, još uvek ima dovoljno snaga na raspoloženju, da bi u skorom vremenu opet pokušao protuudare, pre svega onda, kada sazna za odlazak borbenih delova, divizije.

Neprijateljske snage, koje su nasuprot divizije, mogu se označiti, prema dosadašnjim iskustvima divizije, kao elitne trupe Tita.

b/ Izvođenje akcije i držanje vlastitih jedinica.

Izvođenje akcije usledilo je u glavnom planski.

Klimatske prilike su razlog koji je isključio uništenje neprijatelja.

Terenske poteškoće - obzirom na jaku ispresecanost, visinske razlike 500 do 1000 m. a pre svega visinu snaga, su neopisivo velike, da su rukovodioci i borci pre verovali u neizvedivost zadatka, pobediti takvog neprijatelja, koji želi pod svaku cenu održati svoj prostor.

I kada su jedinice unatoč poteškoćama, i pritom sa zavidjajućom brzinom slomile neprijatelja /vidi procenu neprijatelja/ mora se to priznati kao remek djelo.

Nuzgred spominjem da su jedinice bez obzira na opasnost smrzanja divnim zamahom pregazile potok Bilu /7m. širok 1m. dubok/, što jasno govori o držanju ljudi.

U akciji "Lavine" upotrebljeni delovi 104. lev. divizije potpomognuti od grupe Eberlajn pokazali su se valjanim.

Rukovodstvo i ljudstvo pokazali su svoju borbenu gotovost i očajničkom voljom i samopregorom ponova dokazali, da se na izgled nemoguće, učini moguće.

Sopstveni gubici /vidi dole/ su obzirom na teškoću zadatka, u potpuno snošljivom razmeru prema postignutom zadatku.

c/ Neprijateljski gubici: 307 mrtvih /prebrojano/

ocenjeno najmanje daljnjih 600.

Po iskazima zarobljenika i izjavama stanovništva i vlastitih opažanja komandanata borbenih grupa, mora da su krvavi gubici neprijatelja još mnogo veći.

Mnogo ranjenih.

21 zarobljen.

Plijen:

1 teški mitraljez
17 puškomitraljeza /delom uništeni/
2 protuoklopna topa /uništeni/
48 pušaka.
Ručne bombe, eksploziv i pešadijska
u većoj meri, mnogobrojne mine iskopa

Opstveni gubici:

33 mrtva.
134 ranjena.
87 smrzavanja.
4 nestala.

Zaključak: Diviziji je ovom akcijom opet u mnogome oduzeta mogućnost
oporavka. Najhitnije se moli, da se diviziji odobri traženo vreme
opravaka, jer na koncu jedna operativna i doterana jedinica posređuje
za rukovodstvo veću vrednost, nego jedna jedinica, koja je u neposrednoj
akcijama jako proredjena. - /Razmatranje, pranje rublja, nega konja
materijal, pre svega krpjenje obuće, čišćenje oružja, opravak te
mitraljeza i t.d. - sve to potrebuje svoje vreme, jer pravilan rad
rođenja povećava borbenu gotovost.

U ovom zaključku posebno upozoravamo na opet osetljivost
u borbenu jačinu u prvom redu lovačkih bataljona. /prosečno 40
li u četi/. Popunjavanje ovih slabih borbenih jedinica sa borcima
je sposobnih borbenih jedinica, kao bataljoni za osiguranje
lovaštva, bataljoni tvrđavske pešadije, izgleda vrlo korisno, i
se moli.

Stanje konja koje je tako već dosta slabo, ponovno se
gubicima pogoršalo.

Von Ludviger.

Dostavljeno:

do bataljona/divizionara.

Preveo artiljerijski poručnik Klauzer I. Ivan

Overava:

Obaveštajnog otkr.
Major,

[Handwritten signature]